Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan asettaminen vuoden 2027 eduskuntavaaleihin

KHALL 23.11.2026
262/00.00.00.01/2026

Eduskuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 18.4.2027. Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 7.—13.4.2027 ja ulkomailla 7.—10.4.2027. Ennakkoäänestyksen ja vaalipäivän äänestyksen järjestämisestä vastaa kunta.

Vaalilain (714/1998) 15 §:n mukaisesti kunnanhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme. Lisäksi kunnanhallituksen on asetettava laitoksessa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta, joihin kuhunkin kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme.

Vaalilautakunnan varajäsenet ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Vaalilautakunta ja vaalitoimikunta ovat päätösvaltaisia kolmijäsenisinä.

Eduskuntavaaleissa ennakkoäänestyksen vaalitoimitsijat, kotiäänestyksen vaalitoimitsijat sekä vaalitoimikunnat toimittavat vaalien ennakkoäänestyksen. Vaalilautakuntien tehtävänä on vaalipäivän äänestyksen toimittaminen ja äänten alustava laskenta.

Kaikilla vaalivirkailijoiksi määrätyillä ja erityisesti vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan puheenjohtajaksi nimettävillä tulee olla riittävä osaaminen tehtävään ja riittävästi aikaa perehtyä siihen.

Vaalikelpoisuus vaalilautakuntaan ja vaalitoimikuntaan määräytyy sen mukaan kuin kuntalaissa (365/1995) säädetään vaalikelpoisuudesta lautakuntaan ja toimikuntaan. Lisäksi vaalikelpoisuuden rajoituksia säädetään vaalilaissa. Saman henkilön valitsemiselle vaalilautakuntaan ja vaalitoimikuntaan ei ole estettä, koska tehtäviä ei hoideta samanaikaisesti. On myös muistettava, että kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan.

Tasa-arvolain mukaan molempien sukupuolten edustus sekä vaalilautakunnassa että vaalitoimikunnassa tulee olla vähintään 40 % erikseen varsinaisista jäsenistä ja varajäsenistä.

Vaalilautakunta
Kelpoisuus:
Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä, vuoden 2023, eduskuntavaaleissa siinä

vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla kyseisen vaalipiirin ehdokas, mutta muita kieltoja ei ole.

Sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi jäsenehdokkaita vaalilautakuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen kelpoisia henkilöitä.

Esteellisyys:
Hallintolain esteellisyyssääntelyä ei sovelleta vaalilautakunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalilautakunnan tehtävissä yhtä poikkeusta lukuun ottamatta; vaalilautakunnan jäsenenä tai varajäsenenä oleva ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi ei saa toimia vaalilain 73 §:n 2 momentissa tarkoitettuna äänestäjän avustajana.

Vaalitoimikunta
Kelpoisuus:
Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä, vuoden 2023, eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla vaalien ehdokas eivätkä myöskään ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi. Kelpoisuuteen vaikuttava ehdokkuus tarkoittaa ensisijaisesti ehdokkuutta siinä vaalipiirissä, mihin kunta kuuluu.

Sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi jäsenehdokkaita vaalilautakuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen kelpoisia henkilöitä.

Esteellisyys:
Hallintolain esteellisyyssääntelyä ei sovelleta vaalitoimikunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalitoimikunnan tehtävissä.

Edellisissä, vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa, kunnanhallitus nimesi vaalilautakuntaan ja vaalitoimikuntaan seuraavat henkilöt:

Vaalilautakunta, varsinaiset jäsenet:
Jasu Olli-Pekka (pj.)
Pärssinen Simo (varapj.)
Simelius-Hietola Katariina
Uusitalo Terhi
Vainio Heikki

Vaalilautakunta, varajäsenet kutsumisjärjestyksessä:
Alitalo Sauli
Lehtonen Jouko
Pärssinen Katri
Rämö Johanna
Syrjälä Taimi

Vaalitoimikunta, varsinaiset jäsenet:
Vehmas Leena (pj.)
Alitalo Sauli (varapj.)
Pärssinen Simo

Vaalitoimikunta, varajäsenet kutsumisjärjestyksessä:
Niina Honkala
Minna Kivistö
Juha Touru

Valmistelija: Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, p. 040 809 5455

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus päättää, että

1. keskusvaalilautakunnan sihteeri toimittaa pöytäkirjanotteen valtuustoryhmien puheenjohtajille ehdokkaiden nimeämiseksi ja
2. vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenet ja varajäsenet nimetään viimeistään kunnanhallituksen tammikuun 2027 kokouksessa.

Päätös: